

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

10

Ročník XVI.
október 2022

PRE SENIOROV V NAŠOM MESTE ZABEZPEČUJEME KVALITNÚ OPATERU

Strana 4 - 5

VOĽBY

Volebné miestnosti budú 29. októbra
2022 otvorené od 7:00 do 20:00 hod.

Strana 6 - 7

SAMOSPRÁVA

V Krematóriu budú začiatkom roka 2023
inštalované nové kremáčne pece.

Strana 9

ROZHOVOR

Mestská polícia by uvítala posilnenie
kompetencií vo viacerých oblastiach.

Strana 12

Viaceré športoviská majú za sebou najrozsiahlejšiu rekonštrukciu vo svojej histórii

Keď sa v roku 2017 stala Banská Bystrica Európskym mestom športu, jednou z hlavných priorít samosprávy bolo vytvoriť a skvalitniť podmienky pre mladé talenty, ako aj profesionálnych športovcov. Najväčšie banskobystrické športoviská postupne menili svoju podobu. Chátrajúce ihrisko v Kráľovej či zastaralé okolie Krytej plavárne na Štiavničkách s nedostatkom parkovacích miest, sú dnes už minulosťou.

Foto: MsÚ BB

Obnovy sa dočkal aj zimný štadión. S rekonštrukciou zázemia banskobystrických hokejistov a korčuliarov sa začalo v novembri 2020. V oboch halách boli obnovené fasády, pribudla vzduchotechnika, západná tribúna má vyššiu kapacitu a vynovený vstup prepája vnútorné priestory. Novinkou sú aj šatne, reštaurácia, športový obchod či fanshop HC '05 Banská Bystrica. „Súčasťou komplexnej rekonštrukcie zimného štadióna bola aj revitalizácia jeho okolia, ktorej výsledkom je bezpečný a komfortný areál pre návštevníkov športových podujatí i samotných športovcov. Staré a rozbité povrchy v okolí štadiónov boli nahradené dlažbou a obnovy sa dočkal aj oplotenie štadióna. Areál dopĺňajú trávnaté plochy s vysokou i krovitou zeleňou, nový mobiliár, osvetlenie, smetné koše, stojany na bicykle či vlajkosláva,“ hovorí Dušan Argaláš, predseda predstavenstva MBB, a. s. Modernizáciu prešla aj technická infraštruktúra, v rámci ktorej pribudlo v hale A nové osvetlenie, ozvučenie, no najmä multimedialná kocka zavesená nad hracou plochou, ktorá je svojou veľkosťou a vzhľadom jedinečnou na Slovensku. Zásadnou novinkou je aj nový turniketový systém, ktorý sa nachádza pri jednotlivých vstupoch do arény. „Som rád, že náš zámer vytvoriť dôstojné miesto pre potreby a výchovu mladých hokejistov, trojnásobných hokejových majstrov, ale aj pre krasokorčuliarov sa nám podarilo zrealizovať a dotiahnuť do úspešného konca. Ešte v júli sa zimný štadión premenil na gymnastickú halu v rámci Európskeho olympijského festivalu mládeže, kde zapojilo 180 mladých gymnastov. Dnes je to už opäť starý „zimák“ v novom šate, ktorý je, verím, pripravený na úspešnú hokejovú sezónu našich Baranov,“ konštatuje primátor Ján Nosko.

Zmenou prešlo i futbalové ihrisko v Kráľovej

Mestský mládežnícky štadión má už niekoľko mesiacov nový vzhľad, z čoho majú radosť hlavne mladé futbalové nádeje. Cieľom samosprávy bolo vytvoriť podmienky pre rozvoj a odborný rast, zabezpečiť základňu pre mládežnícke reprezentácie Slovenskej republiky, a v neposlednom rade, organizovať vlastné športové podujatia na lokálnej i národnej úrovni. V polovici septembra tohto roka bol areál prvýkrát sprístupnený aj širokej verejnosti. S obnovou jedného zo športovísk začalo mesto v júni pred dvoma rokmi, pričom do užívania bolo odovzdané v apríli 2022. Aj napriek mnohým komplikáciám, v dôsledku pandémie koronavírusu, sa podarilo staré chátrajúce ihrisko premeniť na moderné športové zázemie. Pribudol nový objekt štadióna so šatňami, prestrešené betónové tribúny s kapacitou takmer 1 500 miest, osvetlenie, bufety a toalety pre divákov, dva objekty s pokladňami, ale i nové prístupové plochy a parkoviská. Zároveň sa vymenila futbalová plocha za novú s umelým trávnikom. Náklady na obnovu futbalového štadióna predstavujú viac ako 3,6 mil. eur. „Z mestského rozpočtu boli vyčlenené približne 2 mil. eur, pričom našej samospráve sa podarilo čerpať aj mimorozpočtové finančné prostriedky. Z vládnej dotácie sme získali 730 tis. eur a predbežným sme z Fondu na podporu športu dostali okolo 907 tis. eur. Dokázali sme tak ušetriť financie, ktoré budeme môcť využiť na iné zámery v prospech mesta,“ doplnil Vladimír Brieda, vedúci Oddelenia implementácie projektov MsÚ Banská Bystrica. Cieľom mesta bolo zmodernizovať existujúce futbalové tréningové centrum pre všetky mládežnícke kategórie s komplexne vybavenou infraštruktúrou tak, aby vyhovovalo kritériám a požiadavkám pre odohratie súťažných stretnutí.

Foto: MsÚ BB

Obnovy sa dočkalo aj okolie plavárne

Krytá plaváreň na Štiavničkách patrí medzi najstaršie na Slovensku. 50-metrový bazén bol zrekonštruovaný v roku 2010. S komplexnou rekonštrukciou západnej a severnej časti areálu začalo mesto v júni 2021. Zámerom bolo vytvoriť zo zastaralej a nevyužívanej plochy, ktorá bola prehustená inžinierskymi sieťami pod povrchom, maximálne funkčné miesto pre šport a relax. V rámci obnovy pribudli nové lavičky, smetné koše a prístrešok na ochranu prameňa. Súčasťou úprav bolo aj dovybavenie terasy plavárne prepojenej schodiskom na spevnené plochy parkoviska. V záverečnej fáze sa vymenilo pôvodné staré oplotenie za nové, ošetril sa oporný múr svahu za plavárňou, a taktiež pribudla doplnková

Foto: MsÚ BB

krovinová zeleň. „Okrem revitalizácie okolia plavárne, kde sme kládli dôraz na to, aby tu vznikol dostatočný priestor pre športovú prípravu, najmä plavcov a ich kondičné tréningy, boli zmodernizované aj vnútorné priestory. Pribudlo v nich príslušenstvo potrebné pre organizáciu vrcholových plaveckých súťaží na medzinárodnej úrovni, vymenil sa elektronický systém vstupov návštevníkov, osvetlenie bazénovej haly a núdzové osvetlenie vrátane záložného zdroja. Rekonštrukciou prešla aj vyrovnávacia nádrž relaxačného bazéna a vymenené boli zastaralé parné generátory parnej sauny. V rámci ostatných drobných stavebných opráv išlo o výmenu poškodených obkladov, dlažby a opotrebovanej sanity,“ doplnil Dušan Argaláš. Zámerom samosprávy je aj v najbližších rokoch budovať, rekonštruovať a hlavne zlepšovať športovú infraštruktúru v Banskej Bystrici.

D. Adamovičová

Informácie z mestského úradu

Foto: MsÚ BB

01. Pokračuje rekonštrukcia škôlok a škôl

Na jar tohto roka začala samospráva s obnovou Materskej škôlky Šalgotárjanska. Vďaka financiám z grantov Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru 2014 – 2021 a štátneho rozpočtu SR v programe SK-Klíma, sa stavebné práce zameriavali na zateplenie fasády, strechy, výmenu svietidiel, vykurovanie, vzduchotechniku, meranie regulácie či osadenie nového bleskozvodu. Pred začatím prázdnin sa súčasne začalo pracovať aj na rozširovaní kapacít a zlepšení priestorových podmienok z nenávratného finančného príspevku Integrovaného regionálneho operačného programu. Cena komplexnej rekonštrukcie je viac ako 1,1 milióna eur s DPH. V apríli tohto roka, po ukončení kontrol verejného obstarávania, pristúpila samospráva k modernizácii odborných učební vo všetkých jedenástich mestských základných školách a školských knižníc v troch základných školách. V súčasnosti sú ukončené všetky stavebné práce. Išlo napríklad o výmenu podlahovej krytiny, radiátorov, svietidiel, umývadiel, nových malieb či zhotovenie sadrokartónových podhládov. Následne je dodávané materiálne vybavenie, ako aj nábytok a didaktické pomôcky. Záverečnou fázou bude dodanie informačných technológií, teda počítačov, notebookov, interaktívnych tabúl s dataprojektormi, tlačiarňami a pod. Každá škola má zadefinovaný individuálny typ triedy, od čoho závisí potrebné zariadenie. Ide o učebne bio-

lógie, fyziky, chémie, ale i polytechnické a jazykové triedy či školské knižnice, ktoré budú vybavené cudzojazyčnými knihami, klasickými alebo audio publikáciami, slovníkmi, hudobnými nahrávkami a spoločenskými hrami. Celková investícia projektu, zameraného na budovanie a zlepšenie odborných učební základných škôl, sa pohybuje vo výške zhruba 1,7 milióna eur, pričom výška nenávratného finančného príspevku predstavuje viac ako 1,6 milióna eur.

Oddelenie implementácie projektov, MsÚ BB

02. Žiadosť o dotáciu

Z rozpočtu mesta Banská Bystrica je možné v zmysle VZN č. 12/2020 o poskytovaní dotácií podať žiadosť o podporu projektov na rok 2023. Medzi podporované oblasti patria: ☒ Poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ☒ Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť, ☒ Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt, ☒ Ochrana ľudských práv a základných slobôd, ☒ Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry a športu, ☒ Výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby, ☒ Tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva, ☒ Služby na podporu regionálneho rozvoja, cestovného ruchu a zamestnanosti, ☒ Komunitný rozvoj prostredníctvom centier občianskej participácie, ☒ Verejnoprospešné účely. Žiadateľom odporúčame postupovať v zmysle platnej legislatívy a prijatých kritérií na vyhodnocovanie žiadostí, ktoré sú schválené jednotlivými komisiami mestského zastupiteľstva. Predložený projekt je potrebné bližšie charakterizovať, určiť cieľovú skupinu, víziu, zámery a jeho ciele, ako aj prínosy. Žiadosť o poskytnutie dotácie môžete predložiť do 31. októbra 2022. Viac informácií a potrebné tlačivá nájdete na www.banskabystrica.sk v sekcii Dotácie.

MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

03. Zmeny v triedenom zbere komunálneho odpadu od 1. januára 2023

Obyvatelia mesta, najmä v rodinných domoch – IBV, čakajú od nového roka zmeny. V súlade s platnou legislatívou pripravujeme

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

OKTÓBER 2022

zavedenie zberu vytriedeného odpadu priamo „od dverí“ domácností rodinných domov, a to podľa harmonogramu pre príslušný rok. Zber plastov sa uskutoční spoločne s obalmi z kovov a viacvrstvových kombinovaných materiálov, tzv. „tetrapakov“ pomocou vriec. Zber papiera a kartónov zasa prostredníctvom 240 l nádob modrej farby. Vrecia s nádobami bude distribuovať do jednotlivých domácností rodinných domov v najbližších týždňoch zberová spoločnosť Marius Pedersen, a. s. Zoznam a podrobné informácie budú zverejnené v informačnej brožúre „Kam s komunálnym odpadom v Banskej Bystrici?“, ktorá bude v decembri 2022 distribuovaná do poštových schránok obyvateľov mesta. Systém zberu skla zostáva nezmenený. V prípade otázok kontaktujte Odd. odpadového hospodárstva a ÚVP MsÚ B. Bystrica na tel. čísle 048/4330 454 (e-mail: separovanyzber@banskabystrica.sk) alebo dispečing spol. M. Pedersen na 048/4186 188, voľba č. 1.

Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev, MsÚ BB

Foto: archív MsÚ BB

04. Dušičkové trhy a zmena dopravy

Pri príležitosti Sviatku všetkých svätých a Pamiatky zosnulých, podobne ako vlni, pripravuje mesto od 25. októbra do 2. novembra 2022 príležitostný trh so živými kvetmi, kyticami, slamičkami, ikebanami a s ostatným tovarom. Predajné stánky budú otvorené denne od 9:00 do 18:00 hod. Príležitostný trh sa uskutoční už tradične na chodníku pod Barbakánom na Námestí Štefana Moysesu. V súvislosti s blížiacimi sa sviatkami upozorňujeme, že od 21. októbra do 7. novembra 2022 bude platiť dočasná zmena organizácie dopravy na ulici A. Matušku, ktorá umožní vjazd motorových vozidiel k Rímskokatolíckemu cintorínu od vrchnej brány. Pre návštevníkov cintorína bude k dispozícii dočasné parkovisko s celkovou kapacitou pre 28 vozidiel.

Oddelenie kultúry a Oddelenie údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí, MsÚ BB

Zariadenie pre seniorov Jeseň pomáha už celé štvrt' storočie

Seniori patria medzi najzraniteľnejšiu skupinu populácie, preto je potrebné venovať im zvýšenú pozornosť. O skôr narodených obyvateľov by sa mali postarať hlavne ich deti, priatelia, susedia alebo niekto im srdcu blízky. Veľakrát však ani ich záujem i snahy nepostačujú a potrebná je kompletná opatrovateľská starostlivosť. O dôstojnú jeseň života seniorov dbá aj mesto Banská Bystrica. Práve v októbri, kedy si pripomíname Mesiac úcty k starším, má okružie jubileum zariadenie pomáhajúce tejto skupine obyvateľov.

„Chcieť nasilu rozumieť mladým a vyrovnať sa im je znakom starmutia – takisto ako dištancovať sa od nich. Problémy dneška treba riešiť spolu s nimi. V živote, tak ako v orchestri, sú potrebné rozličné nástroje, rozličné ladenia a rozličné akcenty,“ povedal Pavol Strauss (1912 – 1994), slovenský filozof, lekár a spisovateľ. Staršia generácia patrí medzi dôležitú a veľkú skupinu obyvateľov, ktorí si zaslúžia, aby ich život bol dôstojný a kvalitný. Na to, aby seniori prežili plnohodnotne jeseň svojho života, je potrebné nájsť v starobe zmysel života. Mnohí z nich však nie sú schopní zabezpečiť si starostlivosť a stávajú sa sociálne odkázanými na pomoc iných. Snahou mesta je pomáhať riešiť životnú situáciu klienta a jeho rodiny, či už dočasnou alebo trvalou starostlivosťou. Skôr narodené Banskobystričanky a Banskobystričania potrebujú nielen kvalitné zdravotnícke služby, ale zaslúžia si aj našu pozornosť a úctu. Staroba niekedy so sebou prináša nevládnosť a odkázanosť, ale nikdy nesmie stratiť dôstojnosť. „Každá životná etapa človeka je niečím výnimočná. Etapa života seniorov spočíva v odovzdávaní skúseností mladej generácii. Dni im plynú pokojnejšie. Majú viac času venovať sa sebe, svojim záľubám a aktivitám, ak im to zdra-

vie dovoľí. Mesiac október nám pripomína, že tak ako po jari a lete prichádza farebná jeseň, prichádza po mladosti a zrelosti aj jeseň života. Nemusí byť daždivá, a určite ani zahalená hmlou. Práve naopak. Môže byť plná pestrosti. Jeseň života si treba užívať naplno, nakoľko radosť prichádza v každom veku,“ poznamenal primátor Ján Nosko.

Na senioroch nám záleží

O ambulantných a terénnych službách poskytovaných mestskou samosprávou pre seniorov a zdravotne znevýhodnených obyvateľov sme písali v predchádzajúcich vydaniach nášho mesačníka. „Pre mesto je dôležité, aby klientom poskytovalo nielen kvalitné služby, ale aj zázemie, podporu a pochopenie. Samospráva má zriadené viaceré zariadenia, ktoré výrazne prispievajú k zvýšenej kvalite života banskobystrických seniorov a ľudí s nepriaznivým zdravotným stavom,“ konštatuje Ivana Kružliaková, vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ Banská Bystrica. V zariadeniach je poskytovaná celoročná, týždenná či denná sociálna starostlivosť o klientov. Súčasne existuje aj možnosť preklenúť náročné životné situácie rodín, umiestnením klienta do zariadenia na určitý čas.

pobytovou formou v zariadení pre seniorov i v podporovanom bývaní. Využívajú ho obyvatelia, ktorí sú sebestační a zaradení i do pracovného procesu, avšak potrebujú určitú pomoc a podporu. Na preklenutie náročných situácií, najmä zo zdravotných dôvodov, je zabezpečovaná starostlivosť v zariadení opatrovateľskej služby na určitý čas. „Zodpovednou, usilovnou a ľudskou prácou poskytujeme sociálne služby pre klientov nášho zariadenia. Robíme to veľmi radi. Pretože povolanie v sociálnych službách nie je zamestnaním v pravom zmysle slova, ale poslaním. I keď práca je to veľmi náročná ako fyzicky, tak aj psychicky. Bez rozdielu na poskytovanú službu vždy prihliadame na individuálne potreby klienta. Naším dlhodobým cieľom je v rámci komunity poskytovať nielen sociálne služby, ale ako nadprácu brať na zreteľ aj intelektuálny rozvoj, respektíve stabilizovanie a zmiernenie zdravotných komplikácií a diagnóz našich klientov. Rovnako dôležité je vytvoriť pre nich príjemné prostredie a poskytovať im určitý štandard v našom zariadení,“ hovorí Ivana Konôpková, vedúca Zariadenia pre seniorov Jeseň.

Spokojní klienti

V zariadení sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne i šatstva. Zabezpečuje sa ošetrovateľská starostlivosť. Obyvatelia zariadenia môžu využívať aj ďalšie služby za úhradu, ako kaderníctvo, rehabilitáciu, požičiavanie kompenzačných pomôcok či prepravu. So službami v zariadení je spokojná i pani Anna Bohušová. „Počas stravovania dostávame veľké porcie, ktoré nevládzem ani zjesť. Voči upratovaniu nemám žiadne výhrady, smeti mi vynesú a sem tam si poupratujem aj

Jeseň jubiluje

Písal sa rok 1997. Na Fončorde bol 24. októbra, pred 25 rokmi, otvorený Penzión Jeseň, ktorý sa postupne pretransformoval na Zariadenie pre seniorov Jeseň. V ňom sú poskytované sociálne služby obyvateľom Banskej Bystrice a okolia, a to najmä

sama. Prádlo je vyprané na jednotku. Počas letných mesiacov sa mi páčia „opekačky“ pred zariadením, keď je pekné počasie, ako aj ľudové vystúpenia. Rada sa zahrám žolíka doobeda a niekedy tiež poobede. Hrala by som ho aj celý deň. Začali sme i kresliť, takže aktivít tu mám pomerne dosť. V zariadení mám dve kamarátky. S jednou hrávame spoločenské hry. S druhou sa viac navštevujeme a rozprávame. Páči sa mi, že som medzi ľuďmi.“ Aj ďalšia klientka Mária Fabiánová chodí na voľnočasové aktivity, ktoré organizujú v zariadení Jeseň. „Je dobré, že môžeme rôznymi aktivitami vyplniť svoj voľný čas. Predsa nebudem len ležať v posteli. Mojou obľúbenou aktivitou bolo donedávna aj čítanie, ale teraz, keď už slabšie vidím, čítam menej,“ dodala pani Fabiánová.

Spokojnosť klientov je prvoradá

Seniori majú nárok na dôstojný život aj počas ich staroby – to je cieľ a motivácia na najbližšie roky aj pre samotné opatrovateľky v zariadení Jeseň. Ich snahou je naučiť klientov aktívnemu životu i napriek zdravotným problémom či občasným bolestiam. „Náš pracovný deň začíname ešte pred siedmou hodinou ráno odovzdaním si aktuálnych informácií o klientoch a prevádzke z nočnej zmeny. Po raňajkách majú seniori záujmovú činnosť so sociálnymi pracovníčkami. Podľa týždenného harmonogramu zabezpečujeme ich hygienu, kontrolu potrebných každodenných zdravotníckych úkonov, rehabilitáciu, skupinové sedenie s liečebným pedagógom. V sprievode sanitárov absolvujú klienti, v prípade potreby, lekárske vyšetrenia. Pri priaznivom počasi sa snažíme s nimi väčšinu času tráviť vonku, formou prechádzky či posedením na čerstvom vzduchu pri kávičke a hudbe. Po obede majú radi popoludňajší odpočinok vo svojich izbách, po ktorom nasleduje olovrant. Klienti sa potom už pripravujú na večeru,“ opisuje svoj pracovný deň opatrovateľka Evka Moravčíková. Opatrovatelia počas celého dňa s klientmi komunikujú. Snažia sa vyhovieť ich potrebám, ako aj požiadavkám ich rodinných príslušníkov a celkovo vytvárať príjemnú atmosféru v zariadení. „Prácu opatrovateľky vnímam ako poslanie. Nerobím ju len z povinnosti, ale záleží mi aj na duševnej pohode klienta. Je dôležité, aby sa cítil ako doma. Povolanie, ktoré vykonávam ma naplňuje. Verím, že v budúcnosti bude táto pracovná pozícia žiadaná oveľa viac, a nebude tak nedocenená a finančne málo ohodnotená ako v súčasnosti,“ dodáva opatrovateľka Anka Muránska.

Výhľady do budúcnosti

Zariadenie Jeseň sa snaží samospráva pravidelne modernizovať, či už novším vybavením izieb alebo technológiou, ktorá je nápomocná opatrovateľkám pri manipulácii s klientmi. Aj

obdobie počas pandémie koronavírusu ukázalo potrebu vytvárať bezpečné exteriérové priestory pre trávenie voľného času skôr narodených Banskobystričaniek a Banskobystričanov, ale aj krátke stretnutia so svojimi rodinami či priateľmi.

V náročných časoch boli klienti izolovaní vo svojich izbách. Je potešujúcou správou, že počas budúceho roka sa začne s realizáciou projektu vybudovania oddychovej záhrady Magnólia pri zariadení Jeseň. „Navrhnutá je tak, aby poskytla najmä zeleň a vhodným mobiliárom malé zákutia a vytvorila priestor určitej intimity a pokoja na stretnutia, čo dnes chýba. Okrem iného ponúkne tento projekt miesto na realizáciu relaxačných metód za pomoci rôznych odborníkov, pohybové aktivity prepojené s rehabilitačnými cvičeniami, ale aj vzájomný sociálny kontakt klientov medzi sebou. Projekt je v štádiu žiadosti o stavebné povolenie. Verím, že čoskoro sa nám podarí vytvoriť bezpečnú zónu pre klientov zariadenia, ich rodinných príslušníkov či zamestnancov,“ poznamenal Ján Nosko.

Ďalšie mestské zariadenia sociálnych služieb pre skôr narodených

V rámci Zariadenia KOMUCE, ktoré sídli na Krivánskej ulici v Sásovej, sú poskytované viaceré druhy sociálnych služieb, ktoré sa vhodne navzájom dopĺňajú. Ide o pobytové sociálne služby, ktoré tvorí zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a zariadenie podporovaného bývania. Ich cieľom je poskytovať pomoc tým, ktorí nemôžu zotrvať už vo svojom prirodzenom domacom prostredí, potrebujú celodennú starostlivosť, pomoc inej osoby pri každodenných úkonoch, podávanie pravidelnej stravy, spoločnosť, aktivity či kontakt s inými ľuďmi. Jedným z nich je aj Slavomír Hrevuš, ktorý sa najradšej venuje maľovaniu obrazov olejovými farbami. „Motívom sú krajinky, najmä hory a Vysoké Tatry, keďže som bol v mladosti aktívny horolezec. Táto činnosť mi prináša relax. Život sa na dôchodku nekončí, treba si nájsť radosť a zmysel života. Rovnako sledujem dianie po celom sve-

te prostredníctvom televízie a rádia. Obľubujem cestopisy a prírodopisné filmy. Pravidelne chodievam na prechádzky do blízkeho parku. V zime prikrmujem sýkorky, počas celého roka pestujem izbové kvetiny. Prostredie v KOMUCE mi umožňuje venovať sa mojím záľubám. Ráno a popoludní sa pravidelne stretávam s mojimi susedmi pri káve. Prečítame si noviny, podebatujeme. Rád chodievam aj na výlety mimo zariadenia, najmä do prírody, na Námestie SNP, v lete na zmrzlinu, potom aj na Radvanský jarmok. V zariadení pre seniorov som si našiel dobrého kamaráta Karola, ktorý pôsobil ako vysokoškolský učiteľ fyziky. Rozoberáme otázky o vesmíre, požičiava mi aj knihy o tejto problematike,“ vykresľuje svoj každodenný život v KOMUCE Slavomír Hrevuš.

Rovnako aj mestské Stredisko sociálnych služieb poskytuje komplexné pobytové a ambulantné sociálne služby zamerané na týždennú i dennú formu pobytu. Určené sú pre tých, ktorí potrebujú celodennú starostlivosť, pomoc inej osoby pri každodenných úkonoch, podávanie pravidelnej stravy, spoločnosť či kontakt s inými ľuďmi. Od 1. januára 2022 bolo v objekte na ulici 9. mája, vytvorené zariadenie pre seniorov s celoročnou formou pobytu. Klienti, ktorí si vyžadujú dlhodobú starostlivosť, sú umiestnení v zrekonštruovaných jedno, dvoj a trojlôžkových izbách. Bližšie informácie o zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sú dostupné na webe www.banskabystrica.sk v časti „Sociálna pomoc“.

M. Strelec

Foto: MešJ B8

Foto: MešJ B8

Voľby už klopú na dvere

V poslednú októbrovú sobotu tohto roka si voliči na Slovensku budú vyberať starostov a primátorov, poslancov zastupiteľstiev, ako aj predsedov krajov a poslancov krajských zastupiteľstiev. Volebné miestnosti budú otvorené od 7:00 do 20:00 hod. aj v Banskej Bystrici. Novinkou je i špeciálny spôsob hlasovania voličov, ktorí budú kvôli ochoreniu COVID-19, v deň konania volieb, v karanténe.

V spojených voľbách do orgánov samosprávy obcí a samosprávnych krajov, ktoré sa uskutočnia v sobotu, 29. októbra 2022, môže volič hlasovať len v obci, resp. meste svojho trvalého pobytu. O tom, že hlasovacie lístky budú farebne odlišné bielou a modrou farbou, ako aj o spôsobe hlasovania, sme písali v septembrovom vydaní Radničných novín. Na rozdiel od parlamentných či prezidentských volieb je v týchto voľbách umožnené hlasovať okrem Slovákov aj cudzincom, ktorí majú trvalý pobyt na Slovensku. Podmienkou účasti je dovŕšenie veku 18 rokov najneskôr v deň konania volieb.

Skúsenosti v zahraničí

V histórii Slovenska sa dvojice voľby konajú v jeden deň vôbec po prvýkrát, pričom v zahraničí je to bežné. „Komunálne a regionálne voľby zvyknú byť v jednom termíne napríklad v štátoch severnej Európy, ako sú Dánsko, Švédsko či Nórsko. Príkladmi, kde sú tieto voľby spojené, ale jednotlivé regióny volia v rôznych termínoch, sú Taliansko a Rakúsko. Vo väčšine krajín Európskej únie, vrátane susednej Českej republiky, sú komunálne a regionálne voľby oddelené. Na roz-

diel od Slovenska však nemusia riešiť až taký problém s nízkou volebnou účasťou,“ uviedol Tibor Madleňák, volebný geograf, ktorý pôsobí na Katedre geografie, geológie a krajinnej ekológie Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

COVID-19 mení volebné pravidlá

Spojené voľby so sebou prinášajú aj špeciálny spôsob hlasovania voličov v izolácii alebo karanténe kvôli ochoreniu COVID-19, ktoré ustanovuje nový zákon (č. 185/2022 Z. z.). Uplatnil sa, nakoľko k 30. septembru 2022, platila vyhláška Úradu verejného zdravotníctva SR o izolácii osôb pozitívnych na ochorenie COVID-19 a karanténe osôb, ktoré prišli do úzkeho kontaktu s pozitívnym. Doma bude umožnené hlasovať voličovi do špeciálnej volebnej schránky. „Volič, ktorý je v izolácii alebo karanténe, telefonicky požiada o špeciálny spôsob hlasovania zapisovateľa miestnej, respektíve mestskej volebnej komisie v mieste trvalého bydliska. V meste Banská Bystrica tak môže urobiť na telefónnom čísle 048/4330 710 počas úradných hodín, a to od 24. do 27. októbra 2022 v čase medzi 9:00 až 11:30 hod. a 12:30 až 15:00 hod., ako aj deň

pred voľbami, 28. októbra 2022 od 9:00 do 12:00 hod.,“ povedala Helena Koreňová, vedúca Organizačného oddelenia MsÚ Banská Bystrica.

Oprávnený volič oznámi zapisovateľovi svoje meno a priezvisko, rodné číslo, adresu trvalého pobytu a telefonický kontakt. „Súčasne aj adresu miesta, na ktorom žiada vykonať hlasovanie špeciálnym spôsobom, ak je odlišná od adresy trvalého pobytu. Adresa miesta, kde bude hlasovať, sa musí nachádzať na území volebného obvodu pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva podľa miesta trvalého pobytu oprávneného voliča,“ poznamenal Karol Langstein, zapisovateľ mestskej volebnej komisie v Banskej Bystrici. V deň volieb prídu za voličom v mieste jeho trvalého pobytu dvaja členovia volebnej komisie so špeciálnou schránkou, ktorí ho následne oboznámia so spôsobom hlasovania.

Aj volič, ktorý sa nemôže dostaviť do volebnej miestnosti zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, má právo požiadať o vykonanie hlasovania do prenosnej volebnej schránky. I v tomto prípade, prídu za ním domov členovia komisie.

M. Strelec

Kandidáti na primátora mesta Banská Bystrica

1. Diana Javorčíková, Mgr., 36 r., projektová manažérka, NEKA; **2. Daniel Karas**, Mgr., 47 r., riaditeľ spoločnosti, SMER - SD, Republika; **3. Anton Minárik**, PaedDr., 44 r., bezpečnostný analytik, NEKA; **4. Ján Nosko**, MUDr., 61 r., primátor, NEKA; **5. Peter Podhorský**, 45 r., živnostník, Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko; **6. Jozef Sásik**, Ing., 64 r., katolícky politológ, Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku.

Kandidáti na poslancov mestského zastupiteľstva

Volebný obvod č. 1 - BANSKÁ BYSTRICA - CENTRUM (6 poslancov)

1. Branislav Bosák, Ing., 51 r., ekonóm, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **2. Richard Burkovský**, Ing., 58 r., lesný inžinier, SLS Andreja Hlinku; **3. Eva Čulenová**, PaedDr., PhD., 47 r., vydavateľka, SMER - SD, Republika; **4. Ivana Figuli**, 38 r., právnička, NEKA; **5. Lara Abou Hamdan**, Bc., 22 r., študentka, NEKA; **6. Ján Jambrich**, 64 r., technik, SLS Andreja Hlinku; **7. David Kapusta**, Ing., Mgr., 33 r., daňový konzultant, NEKA; **8. Beata Karvaiová**, Mgr., 45 r., vodička, SMER - SD, Republika; **9. Pavol Katreniak**, Ing., Mgr., 64 r., pedagóg, NEKA; **10. Martin Kvietok**, JUDr., Mgr., 43 r., archeológ, NEKA; **11. Miriam Lapúniková**, Ing., MBA, 42 r., riaditeľka nemocnice, NEKA; **12. Jozef Lovás**, Mgr., 37 r., podnikateľ, SMER - SD, Republika; **13. Stanislav Mičev**, PhD., PhD., 64 r., dôchodca, NEKA; **14. Ľudvik Nábělek**, MUDr., 68 r., lekár, HLAS - SD; **15. Radovan Ocharovich**, Mgr., 44 r., riaditeľ jazykovej školy, NEKA; **16. Martin Repaský**, Ing., 37 r., manažér v cestovnom ruchu, NEKA; **17. Jozef Sásik**, Ing., 64 r., katolícky politológ, SLS Andreja Hlinku; **18. Andrej Saxón**, 29 r., IT špecialista, NEKA; **19. Tomáš Sobota**, Ing.arch., 48 r., architekt-urbanista, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **20. Milan Ševčík**, 56 r., konateľ, podnikateľ, Strana moderného Slovenska; **21. Igor Šimeg**, Mgr., 65 r., herec, režisér, pedagóg, NEKA; **22. Alexander Toman**, 49 r., vedúci dopravy, Národná koalícia / nezávislí kandidáti; **23. Matej Vozár**, MUDr., 46 r., lekár, SMER - SD, Republika; **24. Marek Vyhníčka**, 46 r., podnikateľ, SNS.

Volebný obvod č. 2 - MAJER, SENICA, ŠALKOVÁ, UHLISKO (2 poslanci)

1. Iveta Fáreková, 50 r., účtovníčka, Strana moderného Slovenska; **2. Ivana Kršteníková**, 54 r., učiteľka, Národná koalícia / nezávislí kandidáti; **3. Zuzana Macošková**, Ing., 46 r., ekonómka, Národná koalícia / nezávislí kandidáti; **4. Marcel Pecník**, PhDr., 39 r., historik, SNS; **5. Martin Pechovský**, 34 r., konzultant pre inovácie, HLAS - SD; **6. Martin Úradníček**, Ing., 60 r., vydavateľ, NEKA; **7. Ľuboš Vrbický**, Ing., 43 r., environmentálny inžinier, NEKA.

Volebný obvod č. 3 - SÁSOVÁ, RUDLOVÁ (9 poslancov)

1. Michal Albert, PhDr., Phd., 40 r., moderátor, spisovateľ, KSS; **2. Lukáš Berec**, Ing., 34 r., ekonóm, NEKA; **3. Milan Blažek**, 52 r., taxikár, Národná koalícia / nezávislí kandidáti; **4. Mária Bravčoková**, 48 r., technická manažérka, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **5. Ivan Bučko**, Mgr., 49 r., sociálny pracovník SČK, NEKA; **6. Ján Dilík**, 75 r., hokejový tréner, SLS Andreja Hlinku; **7. Juraj Droppa**, Ing., 55 r., manažér, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **8. Csilla Droppová**, Ing., PhD., 50 r., ekonómka, NEKA; **9. Pavel Filo**, Ing., 67 r., riaditeľ strednej odbornej školy, NEKA; **10. Jakub Gajdošík**, Mgr., 37 r., viceprimátor, HLAS - SD; **11. Andrej Chrenka**, 60 r., živnostník, SPOLU - občianska demokracia; **12. Norbert Juračka**, 52 r., futbalový tréner, SMER - SD, Republika; **13. Peter Kádaši**, 47 r., mäsiar, NEKA; **14. Rudolf Kapolka**, 50 r., elektrotechnik, Srdce - Slovenská národná jednota - strana vlastencov; **15. Marek Kotleba**, Mgr., 39 r., poslanec NR SR, Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko; **16. Ingrid Krajčovičová**, Ing.arch., 64 r., grafická dizajnérka, NEKA; **17. Jaromír Krško**, prof., Mgr., PhD., 55 r., vysokoškolský učiteľ, NEKA; **18. Milan Lichý**, Ing., 61 r., lesný inžinier, zástupca primátora, NEKA; **19. Marián Lunter**, 35 r., konateľ, NEKA; **20. Ivan Majling**, 54 r., podnikateľ, Národná koalícia / nezávislí kandidáti; **21. Martin Majling**, Ing., 36 r., ekonóm, NEKA; **22. Miroslav Melicherčík**, 27 r., súkromný podnikateľ, SMER - SD, Republika; **23. Matúš Mistrík**, 31 r., servisný technik, Národná koalícia / nezávislí kandidáti; **24. Matúš Molitoris**, Mgr., 36 r., manažér, aktivista, NEKA; **25. Jaroslav Pauko**, 46 r., podnikateľ, SMER - SD, Republika; **26. Peter Paulen**, Mgr., 54 r., podnikateľ, SMER - SD, Republika; **27. Milan Prašovský**, 46 r., bezpečnostný pracovník, SLS Andreja Hlinku; **28. Peter Rebek**, Mgr., 36 r., učiteľ, SMER - SD, Republika; **29. Andrej Refka**, Bc., 44 r., informatik, HLAS - SD; **30. Vladimír Rosinský**, 62 r., obchodník, SLS Andreja Hlinku; **31. Zuzana Schlosserová**, Mgr., Ph.D., 30 r., vysokoškolská pedagogička, Národná koalícia / nezávislí kandidáti; **32. Andrej Sliacky**, Mgr., 33 r., podnikateľ, Strana moderného Slovenska; **33. Helena Straková**, Ing., 52 r., štátny zamestnanec, Strana moderného Slovenska; **34. Michal Škantár**, Ing., 40 r., manažér, HLAS - SD; **35. Sarah Sonkol**, 19 r., študentka, HLAS - SD; **36. Tomáš Štrba**, Mgr., Ph.D., 39 r., ekológ, referent pre GIS, NEKA; **37. Jana Toličová**, 56 r., prekladateľka, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **38. Martin Turčan**, Ing., 40 r., výkonný riaditeľ, NEKA; **39. Lenka Vnenčáková**, Ing., 39 r., ekonómka, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **40. Iveta Zemenčíková**, 56 r., ekonomická a finančná poradkyňa, NEKA; **41. Pavol Zlevský**, 39 r., manažér mládežníckeho futbalu, NEKA.

Volebný obvod č. 4 - JAKUB, KOSTIVIARSKA, PODLAVICE, SKUBÍN, UĽANKA (2 poslanci)

1. Jozef Baláž, MUDr., 43 r., lekár, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **2. Aurélia Bartová**, 48 r., predavačka, SNS; **3. Peter Čajka**, PhDr., 35 r., štátny zamestnanec, NEKA; **4. Jaroslav Mazúrek**, prof., PaedDr., CSc., 63 r., univerzitný profesor, Sme rodina; **5. Tomáš Novanský**, Ing., 50 r., ekonóm, NEKA; **6. Marek Odaloš**, 34 r., manažér predaja, NEKA; **7. Zuzana Podmanická**, MUDr., 46 r., lekárnica, NEKA; **8. Miroslav Potančok**, Bc., 48 r., podnikateľ, Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko.

Volebný obvod č. 5 - FONČORDA (7 poslancov)

1. Katarína Čížmarová, Doc., RNDr., CSc., 66 r., dôchodkyňa, Strana obcí a miest - SOM Slovensko; **2. Andrea Dolinská**, Mgr., 27 r., projektová manažérka, NEKA; **3. Lucia Fabriciusová**, JUDr., 42 r., advokátka, NEKA; **4. Peter Gogola**, 54 r., riaditeľ vydavateľstva, NEKA; **5. Danica Halamová**, Ing., 49 r., projektantka vodohospodárskych stavieb, HLAS - SD; **6. Martin Hanes**, Bc., 44 r., majiteľ stavebnej firmy, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **7. Miroslav Ivan**, Ing., 56 r., manažér, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **8. Vladimír Ivan**, Ing., 47 r., manažér, ekonóm, riaditeľ neziskovej organizácie, NEKA; **9. Diana Javorčíková**, Mgr., 36 r., projektová manažérka, NEKA; **10. Daniel Karas**, Mgr., 47 r., riaditeľ spoločnosti, SMER - SD, Republika; **11. Hana Kasová**, Ing. arch., 46 r., architektka, urbanistka, NEKA; **12. Ľubica Kleniarová**, Mgr., 65 r., dôchodkyňa, KSS; **13. Eva Klimentová**, 58 r., zdravotná sestra, KSS; **14. Filip Kohár**, PhDr., Ing., 34 r., riaditeľ reklamnej spoločnosti, SMER - SD, Republika; **15. Ivan Koša**, 49 r., riaditeľ spoločnosti, SMER - SD, Republika; **16. Branislav Kováčik**, doc., PhDr., Ph.D., 46 r., vysokoškolský učiteľ, dekan fakulty, NEKA; **17. Marián Michael Mackovič**, Mgr., 38 r., vedúci pedagogický zamestnanec, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **18. Ružena Maťašeje**, Mgr., 44 r., hovorkyňa, NEKA; **19. Rastislav Medveď**, Mgr., 45 r., riaditeľ spoločnosti, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **20. Marta Medzihradská**, Mgr., 57 r., učiteľka, SZČO, NEKA; **21. Marek Modranský**, Mgr., 43 r., dopravný expert, NEKA; **22. Denisa Očeľová**, 24 r., riaditeľka firmy, SMER - SD, Republika; **23. Juraj Pivka**, Ing., 75 r., geodet, SLS Andreja Hlinku; **24. Roman Pšenák**, Mgr., 44 r., detský fyzioterapeut špecialista, SMER - SD, Republika; **25. Pavol Puskeiler**, Ing., 46 r., dopravný inžinier, NEKA; **26. Vladimír Sklenka**, PhDr., Ph.D., 45 r., historik, NEKA; **27. Janka Slaná**, Ing., MBA, 62 r., dôchodkyňa, NEKA; **28. Roman Štrba**, Mgr., 56 r., manažér, SLS Andreja Hlinku.

Volebný obvod č. 6 - RADVAŇ (3 poslanci)

1. Martin Adamec, JUDr., 43 r., právnik, Strana moderného Slovenska; **2. Radoslav Ferenc**, Mgr., 46 r., manažér, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **3. Viktor Jedlička**, JUDr., 44 r., podnikateľ, SMER - SD, Republika; **4. Erika Karová**, 40 r., podnikateľka, NEKA; **5. Vladimír Majerík**, MUDr., 67 r., lekár chirurg, SMER - SD, Republika; **6. Anna Marušková**, Mgr., 43 r., učiteľka, NEKA; **7. Roman Miškár**, 41 r., manažér, NEKA; **Peter Novanský**, 38 r., podnikateľ, NEKA; **9. Ľubica Póčová**, Ing., 45 r., ekonómka, NEKA; **10. Ľudmila Priehodová**, Ing. arch., 69 r., architektka, NEKA; **11. Michal Rajnoha**, PhDr., 42 r., štátny zamestnanec, NEKA; **12. Katarína Štulajterová**, Mgr., 48 r., ekonómka, NEKA; **13. Jozef Tomaník**, Bc., 36 r., podnikateľ, SMER - SD, Republika; **14. Patrik Trnka**, Mgr., 34 r., riaditeľ auly, hokejový tréner, NEKA; **15. Peter Voskár**, 49 r., podnikateľ, Národná koalícia / nezávislí kandidáti.

Volebný obvod č. 7 - ILIAŠ, KRÁĽOVÁ, KREMNIČKA, PRŠIANSKA TERASA, RAKYTOVCE (2 poslanci)

1. Juraj Jandík, 58 r., konateľ, NEKA; **2. Igor Kašper**, Ing., 42 r., poslanec NR SR, ekonóm, Sme rodina; **3. Miroslav Lupták**, 47 r., technický manažér, NEKA; **4. Marcel Mojžiš**, Ing., 44 r., riaditeľ spoločnosti, SaS, KDH, PS, DS, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Šanca; **5. Milan Smädo**, 69 r., SZČO, NEKA.

Vysvetlivky: NEKA – nezávislý kandidát, PS – Progresívne Slovensko, DS – Demokratická strana, KSS – Komunistická strana Slovenska

Kostiviarska, okrajová časť mesta

Vznik v minulosti samostatnej obce Kostiviarska, sa datuje do obdobia 13. až 14. storočia. Pôvodní obyvatelia boli povozníci, robotníci v hámocho alebo baníci v blízkych baniach v Španej Doline a Starých Horách. Samostatnou obcou bola Kostiviarska do roku 1970. Po tomto roku sa stala súčasťou Banskej Bystrice.

Dôležitým centrom Kostiviarskej v minulosti bolo tzv. Kozie námestie. Bolo to centrum zhromažďovania dobytku v strede obce, odkiaľ obecny pastier odvádzal kravy na strmšie svahy pod kopcom Laskomera. Taktiež plnilo funkciu zhromažďovania obyvateľov pri významných cirkevných sviatkoch, keďže obec nemala svoj vlastný kostol. Od roku 1692 tu bola dielňa na výrobu kôš, kosákov a šablí. Neskôr ju prestavali na skúšňovací hámor na spracovanie surového železa z Ľubietovej a Ponickéj Huty. Potom slúžil hámor a jeho objekty pre potreby zbrojárskej výroby. V roku 1766 bola založená v obci papieraň, z ktorej ručne vyrábaný papier poznali v celom Uhorsku. Po založení modernejšej papierne v Harmanci táto zanikla. V roku 1770 fungoval v obci aj obilný mlyn. Počas rokov 1913 až 1940 viedla cez Kostiviarsku dôležitá železničná trať do Harmackých pierní. Zrušená bola v období, keď v rokoch 1936 až 1940 vybudovali novú železničnú stanicu a trať, dôležité prepojenie železnicou, medzi Banskou Bystricou a Dolnou Štubňou. Jeden z posledných prvkov industrializácie v tejto mestskej časti je nákladná lanovka smerujúca zo Stredoslovenskej cementárne do vápencového lomu v Kostiviarskej. Prevádzka lanovky a kameňolomu fungovala od roku 1958 do roku 2001.

Súčasnosc' v mestskej časti

Dnes žije v Kostiviarskej vyše 360 obyvateľov. Vlani tu bola založená Občianska rada (OR) Kostiviarska, a to po rozdelení spoločnej OR Jakub – Kostiviarska. Občianska rada má sedem členov. Jej stretnutia sú vždy verejné. Členovia rady sa stretávajú nepravidelne. Ide o dobrovoľníkov, ktorým nie je ľahostajné ich okolie, ale sledujú veci verejné a snažia sa byť nápomocní v lokalite, v ktorej žijú. Vzhľadom k nízkemu počtu obyvateľov, dostáva Kostiviarska oproti početnejším mestským častiam obmedzenú čiastku (732 eur) na organizovanie kultúrno-spoločenských akcií. Preto z týchto financií zabezpečuje hlavne nákup balíčkov pre deti na Mikuláša a poukážky pre jubilantov. V minulosti sa robili menšie akcie spoločne v mestskej časti Jakub, nakoľko Kostiviarska nedisponuje žiadnym priestorom na organizovanie podujatí.

Pribudlo stromoradie so živým plotom

V Kostiviarskej sa za pomoci OR a aktívnych obyvateľov podarilo osadiť mestské informačné tabule, ktoré slúžia na zverejňovanie informácií pre obyvateľov. Vybudovaná bola spevnená plocha na zastávke MHD ŽST Kostiviarska. Zrealizovala sa aj výstavba spevneného stojiska na triedenie odpadu a výmena smetných nádob na zastávkach MHD. Na základe aktívneho prístupu obyvateľov, ako aj členov OR sa podarilo zabezpečiť opravu prepadnutej dažďovej kanalizácie na Topoľovej ulici. V tomto roku by sme chceli zrealizovať dobudovanie oplatenia na cintoríne v Kostiviarskej, opravu schodov na križovatke ulíc Kostiviarska cesta – Na Karlove v smere na Topoľovú ulicu, ďalej aj výmenu dažďových odvodňovacích žľabov na Topoľovej ulici. Na doteraz zrealizované projekty boli použité financie z rozpočtu mesta, ktoré sú vyčlenené každý rok cez Výbor mestských častí. Vo volebnom období č. 4 sme spojili spolu s Podlavicami, Skubínom, Jakubom a Uľankou. Finančné prostriedky bývajú prerozdelené väčšinou rovnakým dielom. Samotné čerpanie za osem rokov už ale také nebolo. Našou prioritou je preto aj dozeranie na spravodlivé a účelové čerpanie financií a presadzovanie potrieb našej mestskej časti v rámci celého volebného obvodu. Na jar 2023 by sa mala spustiť dlho očakávaná realizácia projektu „vybudovanie chodníka na Kostiviarskej ceste“ spolu s odvodnením komunikácie, doplnením osvetlenia, priechodov pre chodcov, dopravného značenia, komplexnou výmenou asfaltového povrchu s odvodnením a doplnením osvetlenia na úseku k železničnej stanici. Ide o požiadavky, ktoré dlhodobo trápia našich obyvateľov. Na tento projekt boli alokované financie z úverového rámca mesta. V tomto roku sa podarilo za pomoci dobrovoľníkov, susedov a členov OR vysadiť na Kostiviarskej ceste 15 kusov okrasných hrusiek a 300 smrekov, vzniká tak nové stromoradie, resp. alej so živým plotom. Zakúpenie ovocných stromov bolo financované z Participatívneho rozpočtu mesta v rámci úspešného projektu – 100 stromov pre Banskú Bystricu. Smreký nám podarovali banskobystrické mestské lesy. Mimo financovaných projektov je možné veľa prác urobiť aj dobrovoľnícky. Na uvedenej komunikácii a jej okolí, sme od-

pracovali s rodinou niekoľko desiatok hodín. Sponzorsky bolo zabezpečené osvetlenie pred tunelom, zamedzili sme vjazd vozidiel na škvarové ihrisko, keďže sa tu roky tvorili čierne skládky. Zorganizovaných bolo niekoľko brigád v rámci mesta aj v Kostiviarskej, ktoré sme zamerali na vyčistenie a odvoz odpadu. Celá lokalita v hornej časti, v smere ku stanici, sa stala krajšou. Tento rok vznikla aj jedna zaujímavosť: podarilo sa nám s rodinou obnoviť a zrenovovať cestné pätníky – míľniky na Kostiviarskej ceste, ktoré boli zapísané do pamätihodností mesta Banská Bystrica.

Čo nám v Kostiviarskej chýba a treba doriešiť

Medzi najaktuálnejšie problémy sa radí vyššia frekvencia dopravy na Jelšovej ulici, kde sa spoločne s vedením mesta snažíme nájsť najvhodnejšie riešenie. Ukázal sa problém aj s vývozom odpadu a havarijný stav mostného telesa, ktorý bude potrebné zaradiť do zoznamu nevyhnutných opráv. Medzi prioritami v nasledujúcom období mimo bežných problémov ako sú opravy výtľokov, napojenie Kostiviarskej na cyklotrasu, dobudovanie chodníka v spodnej časti, sú pre obyvateľov aj tri dôležité záležitosti. Prvá súvisí s revitalizáciou Kozieho námestia, verejného priestranstva pre obyvateľov. V lokalite pôvodného centra obce máme záujem vybudovať oddychovú zónu, parčík s lavičkami, hernými prvkami, aby vzniklo miesto pre stretávanie sa dôchodcov či mamičiek s deťmi. Momentálne tu, žiaľ, vzniklo jedno nepekne parkovisko. Po druhé, chceme vybudovať kanalizáciu, ktorá vo väčšej časti Kostiviarskej absentuje. Máme záujem, aby predstavitelia mestského úradu otvorili jednania so Stredoslovenskou vodárenskou prevádzkovou spoločnosťou, a aby sa v I. etape vyčlenili finančné prostriedky na vypracovanie projektovej dokumentácie. Po tretie, požadujeme dobudovať obchvat kruhovej križovatky s napojením na nedokončený úsek severného obchvatu mesta. Týmto by sa významne znížila hustota dopravy v Kostiviarskej a v časti Karlovo, v čom nám môže byť nápomocný Banskobystrický samosprávny kraj, pod ktorého gesciu uvedený cestný úsek patrí.

V. Bállek, predseda OR Kostiviarska

Nový víťaz verejného obstarávania pokračuje v rekonštrukcii kremáčnych pecí

V banskobystrickom Krematóriu v Kremničke sa v polovici septembra začalo s prípravnými prácami súvisiacimi s pokračovaním rekonštrukcie kremáčnych pecí. Po tom, ako sa vysúťažnený zhotoviteľ dostal v roku 2019 do insolventnosti a priame rokovacie konanie s ďalším partnerom dopadlo neúspešne, Záhradnícke a rekreačné služby (ZAaRES) vyhlásili v apríli tohto roka nové verejné obstarávanie. Vysúťažnená spoločnosť sa v najbližších mesiacoch postará o výrobu, montáž a dodanie nových kremáčnych pecí s potrebnou technológiou. ZAaRES bude zároveň súťažiť projektanta na stavebné úpravy nevyhnutné pre inštaláciu nových komponentov.

Krematórium už desiatky rokov volá po komplexnej obnove. V roku 2015, na začiatku prvého funkčného obdobia primátora Jána Noska bolo rozhodnuté, že nebude zverené do rúk súkromných podnikateľov, ale aj naďalej zostane v majetku mesta a v správe ZAaRES-u. Súčasne sa v mestskom rozpočte podarilo vyčleniť finančné prostriedky na jeho rekonštrukciu, nakoľko pravidelná údržba zastaraných technológií bola čím ďalej náročnejšia ako po technickej, tak i finančnej stránke. Samospráva preto začala vyvíjať kroky vedúce k potrebnej výmene zastaraných pecí a technológií. „Žiaľ, pri tak nevyhnutnej rekonštrukcii kremáčnych pecí sme doposiaľ nemali šťastie na spoľahlivého partnera, ktorému by sa tento zámer podarilo zrealizovať. Po dvoch neúspešných pokusoch so zahraničnými spoločnosťami, sme minulý rok urobili opätovnú dôkladnú analýzu trhu dodávateľov kremáčnych technológií, s cieľom zabezpečiť ich účasť na prípravných trhových konzultáciách. Práve tam sme sa mohli osobne dozvedieť podrobné informácie

a charakteristiky ich ponúkaných služieb. Verím, že tentokrát budeme úspešní a vysúťažnený zhotoviteľ dotiahne realizáciu projektu do úspešného konca,“ hovorí primátor Ján Nosko. V Úradnom vestníku EÚ bolo 4. apríla 2022 zverejnené oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania na dodávku kremáčnej technológie s príslušenstvom, vrátane jej inštalácie a uvedenia do prevádzky. Do verejného obstarávania sa prihlásili dvaja uchádzači. Oba preukázali, že majú potrebné technológie a know how na výrobu kremáčnych pecí a zároveň splnili podmienky účasti. Víťazom sa stala talianska spoločnosť GEM-Matthews International S. r. l., ktorá od polovice septembra začala s potrebnými prácami. „Stavenisko sme zhotoviteľovi odovzdali 15. septembra tohto roka. Ten sa v prvej fáze zameral na demontáž nepotrebných technológií. Súčasne určil rozsah ďalších nevyhnutných stavebných prác. Aktuálne sú nové kremáčne pece vo výrobe a ich montáž by sa mala uskutočniť v januári 2023. Dúfam, že sa tento projekt podarí úspešne

Foto: MÚ BB

zrealizovať. Dovtedy budeme naďalej zabezpečovať kremáciu tiel zosnulých pomocou externej firmy,“ dopĺňa Ivan Šabo, riaditeľ ZAaRES-u. Záhradnícke a rekreačné služby zároveň vyhlási verejné obstarávanie na dodávku projekčných prác a inžinierskej činnosti v súvislosti s inštaláciou nových pecí a kremáčnej technológie. Pôjde o stavebné úpravy budovy krematória, ktoré umožnia dodávku a zapojenie technológie, ako aj výkon samotnej kremácie v peciach.

D. Adamovičová

Zber biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad

Biologicky rozložiteľný odpad (BRO) tvorí približne polovicu hmotnosti komunálneho odpadu, najmä v domácnostiach so záhradami. Vzniká napríklad pri zhrabovaní opadného lístia či orezávaní stromov a kríkov. Aj túto jeseň môžu obyvatelia rodinných domov využiť jeho odvoz prostredníctvom pristavených veľkoobjemových kontajnerov. Cieľom

sezónneho zberu je zabrániť ukladaniu bioodpadu na skládke, a tiež vzniku nelegálnych skládok. Napriek tomu, že BRO sa časom prirodzene rozloží, skládky pôsobia neesteticky, a napr. v prípade uloženia na brehu vodných tokov zvyšujú riziko povodní. Apelujeme na obyvateľov mesta, aby BRO zo záhrad zhodnocovali výhradne kompostovaním

na vlastnom pozemku, umiestňovali ho do príslušných 240 l či 660 l nádob hneď farby, odovzdali ho v zbernom dvore v Radvani alebo využili možnosť jeho umiestnenia do pristavených veľkokapacitných kontajnerov podľa nasledovného harmonogramu.

Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev, MsÚ BB

TERMÍN	LOKALITY
5. – 6. november 2022	Križovatka M. Rázusa a T. Vansovej • Záhradná – križovatka s Tajovského ul. • Astrová – koniec ul. plocha pod Azalkovou • Na Graniari križ. Astrová – ihrisko • A. Matušku – detské ihrisko • Prof. Sárú č. 6 • Hviezdoslavova č. 50 – križovatka na Žltý piesok • Hviezdoslavova č. 35 – 39 • Bellušova č. 9 (k bytovke) • Ul. Timravy križ. s ul. Na Uhlisku • Iliáš – bývalý obchod • Rakytovce (veža, „separáky“) • Smreková (k poslednej bytovke) • Kremnička (Čerešňová – zvonica) • Jablňonová (koniec ulice) • Podháj č. 70 (rodinné domy) • Poľná č. 1 (vnútroblok) • Križovatka Poľná a Malachovská (za zastávku) • Pršianska terasa – Medená 1 – bytový dom • Zelená – pod oporný múr • Suchý vrch – križovatka medzi ulicami Zimná a Pod Suchým vrchom
12. – 13. november 2022	L. Ondrejova – park • Jegorovova č. 2 • Majerská cesta č. 21 – 23 k zastávke MHD • Šalková – námestie • Šalková – konečná MHD • Senická cesta – konečná MHD • Senická cesta – pri bývalej MŠ • Križ. Senická cesta X Cementárenská • Hlboká (obchod) • Strmá (otočka MHD) • Inovecká (do zákruty na chodník) • Kostiviarska – Topoľová ul. – Kozie nám. • Jakub – kostol • Jakub – ihrisko • Nový svet – otočka • Uľanka – bytové domy • Uľanka – kostol • Uľanka – začiatok • Uľanka – obchod • Limbová 7 – 17 • Mlynská (bývalý obchod) • Skubín (otočka MHD)

Ako sa darí spoločným participatívnym projektom

Jeseň sa len rozbieha, my však už máme za sebou niekoľko aktivít podporujúcich otvorený dialóg, skvalitňovanie spolupráce a komunikácie mesta a jeho obyvateľov, ktoré významne prispievajú k rozvoju nášho mesta. Projekty „Mestský park“ a „Zelené sídliská“, ktoré sme pripravovali participatívnym spôsobom, sa posunuli do ďalšej fázy. Prostredníctvom spolupráce s odborníkmi mestského úradu, s obyvateľmi a partnermi z akademického či podnikateľského sektora, pokročila aj práca na významnej rozvojovej stratégii Banskej Bystrice a obcí v území nášho mesta, tzv. Integrovannej územnej stratégie. Onedlho spúšťame hlasovanie k projektom participatívneho rozpočtu. Na jeseň sa naplno rozbehol aj projekt „Inovatívna implementácia princípu partnerstva v Kohéznej politike EÚ“, na ktorom spolupracujeme s OECD a Európskou komisiou.

Foto: archív MsÚ BB

Aktuality z projektov Mestský park a Zelené sídliská

Realizáciou participatívneho procesu v projekte revitalizácie mestského parku, sme získali od obyvateľov a obyvateľiek Banskej Bystrice, ale aj od odborníkov mnoho dôležitých podnetov o tom, akú podobu by mal mať náš park po uskutočnení revitalizácie. Projekt prechádza do fázy, kedy majú výstupy participatívneho procesu pretaviť odborníci do projektového návrhu prostredníctvom súťaže návrhov. Práve na základe výstupov, tím z Odboru architektov mesta zostavil súťažné zadanie, ktoré aktuálne overila už aj Komora architektov. V priebehu najbližších dní, tak môžeme vyhlásiť súťaž návrhov obnovy mestského parku. Participatívny proces sme realizovali aj v projekte revitalizácie Zelených sídlisk. Aktuálne je projekt vo fáze výberu projektanta alebo projektantov. Tí majú na základe výstupov participatívneho procesu vypracovať štúdiu, ktorá bude komunikovaná s obyvateľmi konkrétnych lokalít, a to v rámci 3. kola verejných stretnutí.

Spolupráca s obyvateľmi pri tvorbe Integrovannej územnej stratégie

Začiatkom októbra sa v rámci participatívneho procesu uskutočnilo 3. kolo tematických skupín s odbornou verejnosťou a odborníkmi mestského úradu, ako aj 2. konzultačné fórum so širšou verejnosťou,

vrátane partnerov z akademického a podnikateľského sektora. Spoločne sme diskutovali o kritériách výberu kľúčových projektov, ktoré by mali zabezpečiť odolný a stabilný rozvoj nášho mesta a okolia. Realizácia týchto projektov bude uskutočnená prostredníctvom eurofondov určených na rozvoj kohéznej politiky Európskej únie. V participatívnom procese plánujeme pokračovať.

Novinky z participatívneho rozpočtu

Proces participatívneho rozpočtu pokračoval aj v letných mesiacoch, a to kontrolou projektov odborníkmi z banskobystričského mestského úradu. Do hlasovania bolo odporučených sedem projektových návrhov: Centrum Radvaň – miesto kde to žije!; Relax zóna; Radvanská záhrada; Drevený pumptrack a skill centrum; Meranie a zvyšovanie kvality vody v Tajovskom potoku; Komunitná záhrada Poľná a Živá rieka v meste – živý plot

ŽIVÉ TÉMY

OTVORENÉHO VLÁDNUTIA V BANSKEJ BYSTRICI

pozdĺž Bystrice. Podrobné informácie o jednotlivých projektoch sa môžete dozvedieť na stránke mesta v sekcii Participatívny rozpočet. Predkladatelia prezentovali svoje návrhy verejnosti aj na 2. diskusnom fóre, ktoré sa uskutočnilo 19. októbra 2022. Od 20. októbra tohto roka je spustené hlasovanie, ktoré rozhodne o tom, ktorý projekt bude nakoniec podporený. Hlasovať sa bude 15 pracovných dní, do 10. novembra 2022 v Klientskom centre MsÚ a na radnici v Informačnom centre. Podmienky hlasovania sú zverejnené na našej webovej stránke.

Spolupráca s OECD

Začiatkom októbra zorganizovali pre nás partneri z OECD workshop zameraný na participáciu s verejnosťou. Na workshope sa zúčastnili nielen vybraní odborníci mestského úradu a naši občianski partneri, ale aj kolegovia z ostatných vybraných európskych samospráv, ktoré sú zahrnuté v projekte „Inovatívna implementácia princípu partnerstva v Kohéznej politike EÚ“. Uskutočnilo sa aj prvé z pracovných stretnutí, kde sme s OECD partnermi diskutovali o možnostiach technickej podpory, ktorú nám môžu poskytnúť v oblasti participácie pri tvorbe a implementácii spomínanej Integrovannej územnej stratégie.

S. Kariková, koordinátorka pre participáciu a otvorené vládnutie, MsÚ BB

Foto: archív MsÚ BB

Ekopodnety a názory obyvateľov mesta

Zelené plochy v mestách ubúdajú. Ako je to v Banskej Bystrici? Sú napríklad už aj u nás zelené strechy?

Problematika „zelene“ dnes patrí medzi popredné záujmy obyvateľov miest. Je to dané najmä prirodzenou potrebou eliminácie niektorých sprievodných javov v procesoch urbanizácie. Tieto potreby vyplývajú z psychologických a biologických potrieb človeka, ale aj z hľadísk estetických. Zeleň, ako biotická zložka, slúži na vyváženie, ale aj dokomponovanie zložiek abiotických. Sídla expandujú do krajiny a zaberajú nové, nenahraditeľné pôdy. Priestorovo sa zintenzívňuje existujúca štruktúra miest a znižuje sa podiel disponibilných plôch pre zeleň. V takejto situácii je jedno z riešení aj tzv. zelená architektúra – zelené budovy, kde je zeleň súčasťou architektonickej koncepcie stavby, jej zvislých, vodorovných a šikmých konštrukcií. S rastúcimi požiadavkami na kvalitu a obytosť všetkých typov zón v sídle a druhov prostredí, rastú tiež požiadavky na uplatnenie nielen miery, ale aj kvality zelene. V územnom pláne mesta je v rámci regulácie zastavateľnosti určená maximálna miera zastavania a minimálneho podielu zelene na pozemkoch nachádzajúcich sa v rámci regulovaných blokov, ktorá je vyjadrená v percentách. Takto určený minimálny

podiel zelene však vyjadruje požiadavky na kvantitatívne parametre, a aj napriek tomu, že sú dané hodnoty dodržiavané, nedosahujú plochy zelene požadovanú kvalitu. S otázkou, ako sa s touto situáciou vyrovnávame v našom meste, sme oslovili Ing. Luciu Vrbiniakovú, PhD., špecialistku na zeleň z Odboru hlavného architekta mesta Banská Bystrica.

Ako je to so zelenou architektúrou v Banskej Bystrici?

Súčasťou platného územného plánu sú aj adaptačné opatrenia na zníženie dôsledkov zmeny klímy. V pripravovanom návrhu Zmien a doplnkov územného plánu č. 7 je navrhovaná podpora rôznych foriem zelene na daných plochách regulovaného územia. Všetky navrhované vegetačné formácie by mali vhodne dotvárať sídelné prostredie a byť súčasťou riešenia stavebno-technických prvkov sivej infraštruktúry, ktorú by mali vhodne dopĺňať a dotvárať. Mesto sa takouto formou snaží o zníženie rozlohy umelých povrchov a zvýšenie zastúpenia vegetácie v zmysle adaptačných opatrení na zníženie dôsledkov zmeny klímy. Ide o podporu realizácie plôch zelene na strechách tzv. intenzívne a extenzívne formy zelených striech, a fasádach budov tzv. popínavé formy zelene, aplikáciu zatravnovacích dlažieb a výsadbu vzrastlých, dospelých stromov. Všetky navrhované formy zelene rôznou mierou kompenzujú negatívne dôsledky veľkoplošných záberov plôch zelene. Úspešné uvedenie tzv. zelenej architektúry medzi štandardné prvky používané pri tvorbe mestskej zelene, podporí aj zlepšenie životného prostredia a humani-

zovanie mestského prostredia. Zároveň sa vytvára možnosť vlastnej ekologickej koncepcie a zvyšuje sa podiel zelene nad rámec záväzných regulatívov. Zelená architektúra má množstvo výhod. Má pozitívny vplyv na našu psychiku, ochladzuje rozpálené strechy a fasády, pri daždi i vetre ju zase chráni, vytvárajú sa nové pobytové priestory či už v administratívnych alebo obchodných centrách. Prispieva aj k zlepšeniu a ozdraveniu klímy miest a mikroklimy v budovách, a tým podporuje biodiverzitu a zvyšuje adaptáciu mesta na zmenu klímy.

Máme už v našom meste zelené strechy?

Príklady realizácie extenzívnych zelených striech máme aj v našom meste. Okrem mestských materských škôl na Tatranskej ulici a na ulici Družby, sa zelená strecha nachádza aj na terase mestského zimného štadióna, a aj na objekte verejných toaliet v blízkosti Parku pod Pamätníkom SNP. Pokiaľ ide o súkromné stavby – napríklad na novej administratívnej budove Interpolis. Pevne veríme, že takýchto typov realizácií v našom meste bude každým rokom len pribúdať, pretože zvyšujú kvalitu vášho života po ekonomickej, ekologickej i estetikej stránke.

Pochváľte sa, nech vieme o vašom prípade, aby inšpiroval ďalších. Dajte nám vedieť o svojej zelenej streche či fasáde, a inšpirujte iných aj nás svojimi realizáciami. Písať nám môžete na e-mailovú adresu radnicenoviny@banskabystrica.sk.

Zdroj: www.uzemneplany.sk, www.zelene-strechy.org.

Spracovala
redakcia Radničných novín

Foto: archív MsÚ BB

Invázne rastliny

Solidago canadensis - Zlatobyľ kanadská

Trvácna rastlina dorastajúca do výšky 50 až 150 cm. Byle sú drsno chlpaté a husto olistené. Listy vyrastajú striedavo, sú kopijovité, ostro pílkovité, smerom ku vrcholu stonky zmenšujúce sa. Súkvetie tvorí chocholikatá metlna, tvorená úbormi drobných žltých kvetov. Okrajové jazykovité samčie kvety sú len trocha dlhšie ako vnútorné samičie kvety. Kvitne v auguste až októbri. Plodom sú nažky s jemným páperím na okraji. Šíri sa vegetatívne aj generatívne. Prevažuje šírenie semenami, ktoré sú ľahké a pomocou páperia na nažkách sú roznášané na veľké vzdialenosti. Semená doká-

žu dozrieť aj na odtrhnutej rastline, ak je na mieste ponechaná a nedošlo k jej likvidácii. Vegetatívnym spôsobom sa šíri pomocou plazivého rozkonáreného podzemku, z ktorého vyrastajú nové rastliny. **Metódy odstraňovania:** Vhodným spôsobom odstraňovania je kosenie alebo mulčovanie porastov zlatobyle v čase pred kvitnutím rastlín, aby sa zabránilo tvorbe a následnému rozšíreniu semien. Užitočná je aj pas-tva oviec alebo dobytká. Pri menších porastoch sa využíva vykopávanie a vytrhávajúce rastlín. Používa sa aj chemický spôsob s aplikáciou herbicídneho prípravku alebo kombinácia kosenia a následného postriekania herbicídmi, keď rastliny opätovne vyrastú po pokosení. Pre elimináciu je potrebné opakovať tieto zásahy niekoľko rokov za sebou.

Oddelenie životného prostredia, MsÚ BB

Foto: ŠOP SR

Väčšie kompetencie pre príslušníkov mestskej polície

Mestské a obecné polície na Slovensku volajú po väčších právomociach. Dôvodom je súčasné znenie zákona o obecnej polícii, ktoré je podľa nich zastaralé. Po novom by tak mohli v niektorých úlohách suplovať prácu štátnej polície, napr. pri kontrole alkoholu za volantom či meraní maximálnej povolenej rýchlosti. Aj podľa ZMOS-u prax ukázala potrebu posilniť postavenie mestských a obecných polícii. O téme sme sa rozprávali s Viliamom Pischkom, náčelníkom Mestskej polície (MsP) Banská Bystrica.

Foto: archív V. Pischko

■ Sú v súčasnosti kompetencie mestských policajtov nedostatočné?

Z pohľadu činnosti Mestskej polície Banská Bystrica v dnešnom nastavení činnosti jednotlivých bezpečnostných zložiek podieľajúcich sa na plnení úloh súvisiacich so základnými úlohami spočívajúcimi v zabezpečovaní verejného poriadku, ochrany osôb a majetku, ochrany životného prostredia, čistoty a poriadku na verejných priestranstvách, sú kompetencie vzhľadom na rozsah ich plnenia dostatočné. V pripravovanom zákone nie je presne vymedzené, ktoré druhy činností by mal v kompetencii Policajný zbor (PZ) SR, a ktoré činnosti by mala v kompetencii mestská, resp. obecná polícia.

■ Uvítali by ste kompetenčne posilnenie mestských a obecných polícii na Slovensku?

Áno, uvítal. Hlavne v riešení a prerokúvaní priestupkov v úseku porušovania pravidiel cestnej premávky.

■ Problémom samospráv je aj lepšie postavenie a kompetenčne vybavenie pri meraní rýchlosti, a tiež pri úkonoch súvisiacich s porušovaním nočného klľudu a hlukových limitov. Myslíte si, že v tomto prípade ťahá mestská polícia za kratší koniec?

Uvítali by sme rozšírenie kompetencií na meranie rýchlosti v obci, a to hlavne pre mestskú políciu v ťažiskových miestach na miestnych komunikáciách v blízkosti školských a predškolských zariadení, domovov sociálnych služieb a sídlisk, kde často dochádza k porušovaniu pravidiel cestnej premávky, a kde takého činnosti momentálne absentujú. Uve-

dená činnosť je však úzko naviazaná aj na finančné pokrytie prevádzkovania uvedenej služby zakúpením dostatočného počtu meračích zariadení. Obdobne to platí aj pri riešení problematiky kontroly a merania hlukových limitov súvisiacich s rušeniami nočného klľudu. Právna úprava v tomto smere momentálne nedáva mestskej a obecnej polícii možnosť riešiť priamo na mieste problematiku zvýšených hlukových limitov. Mestská polícia vykonáva len podpornú činnosť súvisiacu s orientačným meraním hluku, pričom prípadne zistené porušenie nie je na mieste oprávnená prerokovať. Uvedenú vec len zdokumentuje a zasiela na Úrad verejného zdravotníctva SR, ktorý má kompetenciu ďalej konať, čo však často býva zdĺhavý proces, ktorý sa mŕňa účinkom. Zistené podozrenie z porušenia hlukových limitov nie je totiž riešené online v čase jeho zistenia, kedy by to malo požadovaný efekt na odstránenie zisteného protiprávneho stavu.

■ Malo by dôjsť k zmene úpravy zákona aj pri oprávnení požadovať totožnosť, ktorá sa momentálne vzťahuje len na osoby páchajúce priestupok, ako aj na osoby, ktoré v súvislosti s priestupkom podávajú vysvetlenia a na hľadané osoby?

Ak by došlo k zvýšeniu kompetencií mestských, resp. obecných polícii, tak rozšíriť oprávnenie na preukázanie totožnosti obdobne ako je to v Policajnom zbore. Čiže, aby aj mestský či obecný policajt bol oprávnený vyzvať osobu, ak je to potrebné, na plnenie úloh podľa zákona o obecnej polícii, aby sa preukázala dokladom totožnosti.

■ Vyžaduje si podľa vás zmeny aj oblasť donucovacích prostriedkov, medzi ktorými chýbajú moderné, účinné a relatívne nezáraňujúce donucovacie prostriedky, napríklad použitie paralyzátorov, spúšťačích opaskov, gumených projektilov a značujúceho streľiva?

Foto: archív MsP BB

Keďže doba napreduje, tak by bolo žiaduce, po zmene resp. doplnení zákona o obecnej polícii, do výstroje a výzbroje mestských i obecných policajtov zaradiť aj ďalšie „modernejšie“ donucovacie prostriedky, nakoľko pri svojej každodennej činnosti môžu prísť a prichádzajú do kontaktu aj s osobami, voči ktorým je nutné použiť donucovacie prostriedky. Tie by v nevyhnutne potrebnej miere eliminovali také konanie, ktoré oprávňuje príslušníka mestskej či obecnej polície použiť donucovací prostriedok. Všetko je však priamo napojené na finančné prostriedky potrebné na zakúpenie takýchto nových donucovacích prostriedkov, ktoré, predpokladám, by mali byť zakúpené z rozpočtov miest a obcí.

■ Koľko príslušníkov má aktuálne Mestská polícia Banská Bystrica?

Plánovaný stav policajtov mestskej polície je celkom 71 policajtov, z toho je 56 inšpektorov MsP, ktorí vykonávajú výkon služby priamo v teréne.

■ Stretávate sa v praxi s prekážkami, ktoré, pri výkone príslušníkov, bránia mestskej polícii v plnohodnotnom zabezpečovaní verejného poriadku?

V minulosti sa nevyskytli prekážky, ktoré by bránili plnohodnotnému zabezpečeniu verejného poriadku. Mestská polícia, v rámci svojich kompetencií a možností, zabezpečuje výkon verejného poriadku v požadovanom rozsahu. Súčasne pri dohliadaní na jeho dodržiavanie úzko spolupracuje s Policajným zborom a v prípade nutnosti PZ poskytuje súčinnosť. A naopak, v prípade požiadavky Policajného zboru zasa mestská polícia spolupracuje so štátnou políciou pri zabezpečovaní verejného poriadku.

M. Strelec

Foto: archív MsP BB

Cechy v slobodnom kráľovskom meste

Banská Bystrica svojím prerodom na slobodné kráľovské mesto v roku 1255, kedy túto výsadu Bystrici udelil kráľ Belo IV., získala tzv. kráľovské privilégia. Jedno z týchto privilégií bolo právo trhovníkov a remeselníkov. Vďaka tomu mohlo mesto pravidelne organizovať týždenné, a aj výročné trhy. Remeselníci sa organizovali do cechov, v ktorých sa združovali majstri rovnakého remesla. Cechy dávali ich práci punc zaručenej kvality, a tak pomáhali rozvoju hospodárskej prosperity v meste.

Každý cech mal svoju hierarchiu. Na jeho čele stál cechmajster. Riadnymi členmi boli majstri, ktorí okrem podnikania v danom remesle, mali pridelených aj svojich učňov a tovarišov. Najnižší stupeň tvorili učni – akísi študenti vybraného remesla, ktorí sa u majstra zaúčali dva až tri roky. Ak dokázali svoju šikovnosť a v remesle sa dostatočne zdokonaľili, postúpili na tovarišov. Tí pracovali u majstra 15 až 16 hodín denne a zaúčali sa aj do spôsobu obchodovania s tovarom. Keď boli v týchto zručnostiach dostatočne vyučení, odchádzali na jeden rok vandrovať, počas ktorého cestovali s vyrobeným tovarom po celej Európe. Všetky svoje vandrovnícke remeselné úspechy si zaznamenávali do vandrovníckej knihy. Po tomto roku čakal tovariša posledný rok v majstrovskej dielni. Bol to tzv. „majstrovský rok“, kedy pracoval na svojej záverečnej práci. Skladal skúšku, aby sa mohol stať majstrom. Cechy okrem toho, že združovali majstrov, tovarišov a učňov rozvíjali svoje remeslo a obchodovali s tovarom, starali sa aj o sociálne zabezpečenie svojich členov a ich rodinných príslušníkov. Cechmajster pravidelne zvoľával porady. V cechu sa oslavovali úspechy nových majstrov, ale konali sa aj svadby či pohreby. Nechýbali ani špecifické rituály prijatia nových členov. Cechmajster – predstavený cechu, sa volil vždy na jeden rok. Dbal hlavne na dobré meno cechu, mal právo trestať previnilcov voči pravidlám, opatroval cechovú truhlicu, v ktorej boli uchovávané písomnosti aj peniaze a prideľoval tovarišov samotným majstrom. Okrem toho mal tiež najlepšie trhové miesto. Sám si vyberal svojich tovarišov. Činnosť cechov upravovali artikuly – pravidlá fungovania cechu, ktoré pri jeho zakladaní musela schváliť mestská rada a podpísať richtár. Až potom sa právoplatne zrodil cech. Artikuly mali okrem právnej aj ceremoniálnu funkciu. Boli starostlivo uložené v cechovej truhlici. Každá schôdza cechu sa začínala prečítaním týchto základných pravidiel. Symbolizovali tak legálnosť, česť a tradície celého cechu. Každý mal svoj znak, ktorý bol súčasťou cechového štítu, zástavy, pečatidla, a tiež bol vyobrazený na cechovej feruli – symbole moci cechmajstra.

V znaku boli zvyčajne vyobrazené charakteristické nástroje pre konkrétne remeslo. Napríklad krajčírski mali v znaku nožnice, nožiari nože, zámočníci kľúče. Každý cech si zvolil aj svojho patróna – svätca, ktorý ochraňoval príslušné remeslo a remeselníkov.

Bohatí obchodníci v meste, remeselníci v okolí

S rozvojom Banskej Bystrice, keď sa stala slobodným kráľovským mestom, s príchodom nemeckých hostí, ktorí osídľovali aj náš región, rozvíjali sa aj remeslá ako pridružené služby popri banskej činnosti. Remeselnými strediskami sa stávali menšie sídla v okolí kráľovského mesta. Medzi prosperujúce remeselnícke dediny patrila Radvan, kde sa začal organizovať aj legendárny Radvanský jarmok, ktorý si svoju tradíciu zachoval až do súčasnosti.

O významných cechoch

Najstarší cech, ktorý vznikol v Banskej Bystrici bol cech mäsiarov. Pravdepodobne aj preto, že bolo treba nachovať veľké množstvo ťažko pracujúcich baníkov v okolitých horách. V meste fungovali dva samostatné mäsiarske cechy – slovenský, ktorý svoje staršie artikuly dal overiť mestskej rade v roku 1443 a nemecký, ktorý mal artikuly potvrdené až v roku 1586, prepisom starších artikúl. Mäsiari mäso spracovávali a, samozrejme, mali právo s ním aj obchodovať. Bitúnky na porážanie dobytku sa nachádzali väčšinou na okraji mesta, pri Hrone. Mäsiari mali svoju vlastnú ulicu, dnes už neexistujúcu, ktorá sa nachádzala v priestore od Mäsiarskej bašty smerom na Kapitúlskú ulicu. Ich trhové miesta boli zriadené na hornom konci Kapitúlskej ulice. Bolo to údajne preto, že

v tejto ulici bol dlho tieň a dostatočný prievan, teda vhodnejšie podmienky pre zachovanie kvality mäsa. V meste a blízkom okolí fungovalo v priebehu 300 rokov množstvo ďalších cechov. Veľmi slávni boli súkenníci, hrebenári či garbiari z Radvane, ktorých výrobky boli obľúbené aj na trhoch v Pešti. Fungovali i cechy debnárov, krajčirov, ševcov, tesárov, nožiarov, kováčov, medirytcov, cinárov, zámočníkov, čižmárov, zlatníkov, hodinárov, kamenárov, murárov, ale aj cech hrnčiarov a kachliarov. Nevyhnutný pre život boli tiež pekári, drevorubači a uhliari, ako aj prachári a puškári. Mnohí z remeselníkov mali natoľko kvalitné výrobky a prácu, že boli žiadaní aj v ďalekých krajoch po celej Európe. Medzi jedno z pravidiel cechu patrila aj povinnosť jeho členov starať sa o ochranu mesta v prípade nebezpečenstva. Preto mali jednotlivé cechy ako svoje sídla určené často bašty. V stredoveku bola Banská Bystrica kompletne opevnená kamennými múrmi, ktorých súčasťou bolo spolu 18 bášt. Do dnešných čias sa zachovalo sedem. Tri sú súčasťou vnútorného opevnenia – v Mestskom hrade (Pisárska, Banícka a Farská). Zvyšné štyri boli začlenené do vonkajších mestských hradiieb – Mäsiarska a Pekárska (Čižmarska), ktoré sa nachádzajú v areáli Múzea SNP. Šusterskú baštu nájdeme za bývalým kinom Hviezda. Posledná bašta stála pri Lazovnej bráne, nájdeme ju na križovatke Lazovnej a Katovnej ulice. Členovia cechov mali súčasne povinnosť pomáhať pri požiaroch, povodniach, ale i proti nepriateľským útokom, ktoré neboli v tomto období výnimočné.

Ako sa drotár dostal k výrobe francúzskeho syra

Možno by ste nečakali, že oblasť Banskej Bystrice patrila v minulosti k regiónom, kde sa vyrábala aj francúzsky syr typu „Trapist“ a „Roquefort“. Ak za tým hľadáte poetickosť, mýlite sa. Ako vyrábať Trapist sa totiž naučil jeden drotár zo Starých Hôr, ktorý pripravoval pre francúzskych producentov tohto syra špeciálne prederavené plechové formy. Výroby trapistu a neskôr aj rokfortu sa potom ujal bryndziar, majster Burkhart v bryndziarni v Mičinej. Stalo sa tak v roku 1883. Syr bol zrejme veľmi chutný a kvalitný, pretože už v roku 1894 vznikla exportná firma na obchod so syrmi z Mičinskej bryndziarne, ktorá podľa záznamov vyprodukovala v uvedenom roku štyritisíc kusov rokfortu a dvetisíc kusov trapistu. Legendárny syr s modrou plesňou, ktorý je dodnes celosvetovo mimoriadne obľúbený, si Francúzi patentovali ochrannou známkou. Rokfort tak u nás poznáme pod názvom „Niva“.

Turistické informačné centrum

Foto: archiv MsJ BB

Banskobystrickí športovci sú úspešní

September, ako aj začiatok októbra sa niesli v znamení úspechov.

 V úvode už 3. extraligovej sezóny 2022/2023, zorganizovalo basketbalové družstvo žien BK ŠK UMB s podporou SAUŠ, Univerzity Mateja Bela v B. Bystrici a KTVŠ FF UMB, 5. ročník medzinárodného turnaja basketbalových univerzitných tímov krajín EU 2022. V konkurencii troch zahraničných univerzitných tímov z Viedne, Krakova a Olomouca sme si vybojovali v konečnom poradí pekné 3. miesto.

 V polovici septembra sa na Štadióne SNP na Štiavnickách uskutočnilo finále slovenskej atletickej ligy. Ženy ŠK Dukla Banská Bystrica sa tešili z celkového prvenstva so ziskom 254 bodov. Veľkú zásluhu na triumfe má Gabriela Gajanová, ktorá vyhrala beh na 800 m aj 1 500 m. Mužský tím Dukly obsadil druhé miesto za víťazným TJ Slávia STU Bratislava, pričom náš chodec, Miroslav Úradník si časom 19:31,07 vytvoril osobný rekord na päťkilometrovej trati.

 Zápasníci VŠC Dukla sa zúčastnili na Majstrovstvách sveta v srbskom Belehrade, kde vybojovali dva cenné kovy.

Tajmuraz Salkazanov v kategórii do 74 kg prehrál až vo finále, a získal tak striebornú medailu a obhájil titul vicemajstra sveta. Jeho kolega Boris Makoev v kategórii do 86 kg si vybojoval v Belehrade cennú bronzovú medailu.

 V závere septembra sa na Majstrovstvách Európy asociácie GAMMA v Gruzínsku predstavili aj reprezentanti banskobystrického Dracula Gymu. Talentovaná súčasná majsterka sveta v MMA strikingu Veronika Smolková získala titul v tejto disciplíne aj na ME, pričom pridala zlato aj v klasickom MMA. Taktiež sa darilo i Richardovi Dobrotkovi, ktorý vybojoval v MMA strikingu taktiež zlato.

 Banskobystričan Peter Petrovič získal striebornú medailu na Majstrovstvách Európy v DEAF v bedmintonu juniorov v litovskom meste Palanga.

 Skokanka Tamara Mesíková sa ako najmladšia pretekárka zúčastnila na finálovom letnom GRAND PRIX na veľkom mostíku HS140 za účasti svetovej

špičky žien zo 14 krajín v skokoch na lyžiach. Hoci to boli jej prvé preteky na tomto mostíku, v skúšobnom kole skočila 101 m a obsadila 28. priečku. V pretekovom kole mala pretekárka štartujúca pred Tamarou nepríjemný pád, čo spôsobilo časové zdržanie, ovplyvňujúce koncentráciu, a aj jej skok, ktorý bol napokon dlhý 84 m. Obsadila tak konečné 37. miesto.

 Člen tímu Inline Borievka Banská Bystrica Pavol Dzurák zvíťazil na košickom Medzinárodnom maratónne mieru v inline korčuľovaní, a potvrdil, že je stále slovenskou špičkou v tejto disciplíne.

 Výborná správa prišla aj 9. októbra tohto roka. Na Majstrovstvách Európy v triathle (beh, plávanie, streľba) v gréckom meste Marathon, získali mladí banskobystrickí športovci Linda Sýkorová a Roland Štofan, v kategórii do 17 rokov, striebornú medailu.

Naším úspešným športovcom gratulujeme a želáme veľa ďalších úspechov.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Akadémiu európskeho seniora spestrila aj olympiáda

 V športovom areáli ZŠ s MŠ Radvanská sa 4. októbra 2022 stretlo vyše 130 účastníkov populárnej Športovej olympiády seniorov. O príchod olympijskej pochodne a otvorenie podujatia sa postarala naša

Foto: J. Miškovič

trojnásobná olympijská víťazka a majsterka sveta v biatlone Anastasia Kuzminová, ktorá na úvod podujatia vyzdvihla odhodlanie účastníkov športovať aj vo vyššom veku. Počas slnečného počasia si zmerali sily v disciplínach: severská chôdza, streľba hokejkou na bránku, hod šípkami na terč, hod loptou na basketbalový kôš a tímový petang. Najlepšie tri ženy a traja v mužoch v kategóriách do 70 rokov a nad 70 rokov, boli ocenení medailami a vecnými cenami, pričom najúspešnejší seniorský klub získal Pohár Jozefa Pikulu. Ten-

to rok sa v športovom zápelení najviac darilo seniorom z klubu AkSen Banská Bystrica, ktorí tak obhájili minuloročné prvenstvo. O tom, že vek je len číslo, nás presvedčili najstarší účastníci tohto podujatia. Boli nimi 98 ročný pán Ján a 89 ročná pani Zdenka, ktorí si okrem zážitkov odniesli domov aj malú pozornosť od primátora Jána Noska. Po tomto vydarenom ročníku, sa už všetci naši seniorskí športovci tešia na budúcoročné stretnutie.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Máme za sebou 8. ročník Európskeho týždňa športu

Do podujatia, ktoré sa koná každoročne koncom septembra až v 40 krajinách, sa zapája aj Banská Bystrica. Témou tohtoročnej iniciatívy na podporu pohybovej činnosti, športových aktivít a zdravého životného štýlu bolo

heslo Be active (Buď aktívny). Cvičenie detí na fit loptách, Športujeme pre radosť a zábavu, Pozemný hokej medzi triedami, Detská

olympiáda, rôzne futbalové a florbalové turnaje či súťaže vo vybíjanej. Tieto aktivity boli pripravené pre banskobystrických škôľkarov a žiakov základných škôl.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Verejné vyhlášky (VV) Stavebného úradu

OVZ-SÚ 157316/30263/2022/FUF

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania v zlúčenom územnom a stavebnom konaní a upustenie od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania; Stavebník: J. Ondrejka a E. Ondrejková, Gorkého 1270/4, 974 04 BB; Stavba: Žiadosť o vydanie stav. povolenia v spojenom územnom a stavebnom konaní na stavbu: „Záhradná chatka“, parc. KN-C č. 5327/17 v k. ú. BB; *Vyvesené: 30.09.2022*

OVZ-SÚ 157213/24137/2022/FUF

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania a upustenie od ústneho pojednávania v zmysle § 61 ods.1 a 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stav. zákon) v znení neskorších predpisov; Stavebník: RNDr. M. Melicherčík, Dolné Faľáky 268/5, 985 54 Lovinobaňa a Mgr. M. Melicherčíková, Kalinčiakova 6206/2, 974 05 BB, v zastúpení Flos finance, s.r.o., Zvol. cesta 14, 974 05 BB, IČO: 47 599 146; Stavba: Novostavba RD navrhnutá na parc. KN-C č. 3693/157 oddelennej z parcely KN-C č. 3693/35 a 3693/37 v k. ú. Radvaň; *Vyvesené: 30.09.2022*

OVZ-SÚ 155493/9411/2022/HOM

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., BB, Partizánska cesta 5, 974 01 BB; Stavba: Rozhodnutie o umiestnení stavby „BB, Lipová ul., kanalizácia“, situovanej na parcelách KN-C č. 882/2 (KN-E č. 1-1789/5, KN-E č. 1-583), KN-C č. 919/1, (KN-E č. 1-1789/5), k. ú. Podlavice; *Vyvesené: 27.09.2022*

OVZ-SÚ 156246/26486/2022/KUN

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súp. č. 6556, Tatranská 8 v BB, v zastúpení SBD, Zelená 1, 975 90 BB IČO: 00170071 v mene ktorého koná predseda Ing. Ján Uram, CSc.; Stavba: „Rampa pre kočíky k vstupu, MBD U-65, Tatranská č. 8, BB“ v BB, k. ú. Sásová, na parcele právny stav reg. KN-E č. 484/1 (KN-C č. 2566/3, 2544/93, 2495/1), pri bytovom dome súp. č. 6556 na par. KN-C č.3086, Tatranská 8 v BB; *Vyvesené: 27.09.2022*

OVZ-SÚ 156154/26857/2022/GO

VV: Rozhodnutie; Stavebník: D. Fernhout Alföldiová, Tulsá 5, BB v zastúpení O. Alföldiovou, Tulsá 5, BB; Stavba: Prístavba k záhradnej chatke, na pozemku parc. KN-C č. 3738/96 v k.ú. Radvaň, v ZO Fončorda v BB; *Vyvesené: 27.09.2022*

OVZ-SÚ 53026/2239/2022/SKO

VV: Rozhodnutie; Stavebník: JUDr. Ing. M. Ševčík, Rakytovská cesta 108 A, BB; Stavba: Odstránenie nepovolenej stavby na ulici Ďumbierska, BB na parcele KN-C č. 1283/2, k. ú. Sásová; *Vyvesené: 27.09.2022*

V Banskej Bystrici, 03. 10. 2022

Komunitné centrá

V rámci Týždňa dobrovoľníctva, ktorý sa uskutočnil v druhej polovici septembra, bola v KC Fončorda brigáda. Za pomoci členov našich komunít a dobrovoľníkov sa podarilo poupratovať priestory centra a pretriediť veci, čím sa vytvorilo miesto, kde budeme môcť spoločne tráviť voľný čas. V októbri nás čaká akcia „Fončordácky deň zvierat“. Cieľom tejto akcie je spojiť ľudí, ktorí chovajú na Fončorde vo svojich príbytkoch zvieracích miláčikov rôznych druhov, odovzdať si rady a svoje skúsenosti so starostlivosťou o zvieratká. V novembri sme pre vás pripravili akciu Komunitné Fončordové hody. Viac sa o nej dozvieme na našej FB stránke Komunitné centrum Fončorda, na ktorej nájdete aktualizované aj iné novinky týkajúce sa nášho centra. Tešíme sa na stretnutie.

KC Fončorda

Súťaž

V septembrovom čísle Radničných novín ste sa mohli zapojiť do súťaže o jednu z knižných publikácií. Stačilo nám do redakcie napísať, v akom čase budú 29. októbra 2022, kedy sa uskutočnia komunálne a župné voľby, otvorené volebné miestnosti. Správna odpoveď je: od 7:00 do 20:00 hod. Ďakujeme, že ste sa do súťaže zapojili. Výhercom sa stáva pán Adamčík. Gratulujeme a výhru posielame poštou. V súťaži pokračujeme aj v septembrovom vydaní nášho mesačníka. Napíšte nám, koľké výročie od svojho založenia oslávi v októbri tohto roka Zariadenie pre seniorov Jeseň na Fončorde. Odpovede nám posielajte do 3. novembra 2022 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banksabystrica.sk, predmet správy: súťaž.

Oznam

SPOŁACH, o. z. ponúka bezplatné poradenstvo v oblasti problematiky Alzheimerovej choroby a zároveň pozýva na stretnutie podpornej Skupiny Príbuzných a Opatrovateľov Ľudí s Alzheimerovou Chorobou, ktoré sa uskutoční v stredu, 26. októbra 2022 o 16:00 hod. v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. na Kapitulskej ulici č. 21 v Banskej Bystrici. S pozvaným hosťom sa budeme venovať téme – Voľný čas seniorov s demenciou. Pozývame všetkých pravidelných účastníkov a radi medzi sebou privítame aj nových.

L. Golianová, SPOŁACH, o. z.

Hľadáme domov

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Bendži

Vek: 6/2017

Pohlavie: pes

Váha: 14 kg

Výška: 50 cm

Povaha: Bendži niekoľko mesiacov vychádzal z budy len v noci, neskôr sa trochu osmelil. Schovával sa pred ľuďmi veľmi dlho. Dnes by ale už človek ani neveril, že sa niekedy tak veľmi bál. Teší sa zo života. Užíva si pohyb a psie kamošky. Znovu začal ľuďom dôverovať, ale aj tak je ešte opatrný. Bendži hľadá svoju rodinu, keď už nabral odvahu a vyliezol na svetlo sveta. *Informácie nielen o tomto psovi získate na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo priamo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 960 01 Zvolen. Víťaná je aj dočasná opatera o psíkov. Všetky podstatné informácie sú dostupné na webovej stránke www.kszv.sk.*

Uzávierka novembrového čísla

Termín: 3. november 2022 do 12:00 hod. Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať. Kontaktujte nás preto v dostatočnom predstihu. Kontaktná osoba: Mgr. Miroslav Strelec, e-mail: radnicnenoviny@banksabystrica.sk, tel.: 048/4330 107.

01. - 07.11. UTO - PON stredoslovenské osvetové stredisko - kaviareň bothár, dolná 35 femmes fatales výstava	01. - 30.11. UTO - STR štátna vedecká knižnica - lhm, lazovná 9 záhradnícke nožnice príbeh predmetu osvalda zahradníka	02.11. STREDA 10.30 hod., štátna opera, národná 11 kocúr v čižmách detské predstavenie opakuje sa: 03.11. o 10.30 hod.	02. - 30.11. STR - STR robotnícky dom, robotnícka 3 ester luptáková - textilná tvorba výstava výtvarníčky ateliéru 3g	04.11. PIATOK 17.30 hod., štadión snp na štiavnických mfk dukla banská bystrica - fk železiarne podbrezová futbalová fortuna liga, 17. kolo
05.11. SOBOTA 17.00 hod., tipsport arena, hrónské predmestie 4 90s the show - tipsport arena grand opening hudobná show	07.11. PONDELOK 17.00 hod., štátna vedecká knižnica, lazovná 9 m. r. štefánik a jeho nasledovníci v diplomacii prednáška phdr. slavomíra micháleka k výročí ukončenia 1. sv. vojny	07.11. PONDELOK 19.00 hod., divadlo z pasáže - záhrada cnk, námestie snp 16 posolstvo z inej planéty inscenácia v réžii šimona spišáka	07. - 13.11. PON - NED štátna vedecká knižnica, lazovná 9 týždeň vedy a techniky v nemeckej študovni podujatie určené pre žiakov zš a sš	10.11. ŠTVRTOK 17.00 hod., radnica, námestie snp 1 ars poetica neosoliensis literárno-umelecký podvečer
10.11. ŠTVRTOK 18.30 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 benefičný koncert michala červienku koncert	11.11. PIATOK 18.00 hod., evanjelický kostol, lazovná 42 musica barocca 2022 bachové kantáty a ďalšie diela pre organ	11.11. PIATOK 20.00 hod., športová hala dukla na štiavnických miba banská bystrica - pinerola bratislava 1. slovenská liga vo futsale, 9. kolo	13.11. NEDEĽA 08.00 hod., dom slovenského misijného hnutia, skutočného 4 celoslovenské stretnutie zberateľov stretnutie zberateľov známok, mincí, pohľadníc, 0 € bankoviek	13.11. NEDEĽA 17.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 čaj o piatej tančiareň pre všetky vekové kategórie
14.11. PONDELOK 19.00 hod., divadlo z pasáže - záhrada cnk, námestie snp 16 norma inscenácia v réžii moniky kováčovej	17.11. ŠTVRTOK 16.30 hod., zimný štadión hc 05 banská bystrica - hk dukla trenčín hokejová extraliga, 18. kolo	17. - 18.11. ŠTV - PIA banská bystrica - rôzne kluby klubové povstanie mestský hudobný festival	18.11. PIATOK 18.00 hod., thurzov dom - ssm, námestie snp 4 temná noc v mučiarni nočná prehliadka	19.11. SOBOTA 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37 noc divadiel - premiéra kozliatka divadlo pre deti opakuje sa: 20.11. o 10.30 hod.
19.11. SOBOTA 18.00 hod., športová hala umb, tajovského 40 bk šk umb banská bystrica - cbk košice basketbalová extraliga žien, 9. kolo	19.11. SOBOTA 18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 katarína koščová a daniel špiner koncert	20.11. NEDEĽA 14.00 hod., rozkvet gallery, horná 36 potulky mestom pravidelné potulky mestom	24.11. ŠTVRTOK 17.00 hod., pretórium - ssg, námestie štefana moysesu 25 senior linka vernisáž	25.11. PIATOK 17.30 hod., zimný štadión hc 05 banská bystrica - hc nové zámky hokejová extraliga, 20. kolo
25.11. PIATOK 20.00 hod., športová hala dukla na štiavnických miba banská bystrica - futsal team levice 1. slovenská liga vo futsale, 10. kolo	26.11. SOBOTA 19.30 hod., hogo fogo jazz & art club, námestie štefana moysesu 7 jirí stivín koncert	27.11. NEDEĽA 19.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 cimbal brothers koncert	28.11. PONDELOK 19.00 hod., divadlo z pasáže - záhrada cnk, námestie snp 16 čajka inscenácia v réžii moniky kováčovej	30.11. STREDA 18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 tanec pre všetkých tanečný koncert zuš j. ciklera a konzervatória j. i. bellu

zmena programu vyhradená!